

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 30 lei
6 luni 16 „
3 luni 8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'una înainte

REDAȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

11 — Strada Artei — 11

În dosul Palatului Justiții

CODICELE HAMMURABI, REGELE BABILONIEI

Cititorii noștri sperăm că nu vor lua în rău faptul că în câte-va numere vom sacrifica întru cât-va actualitatea pentru a face puțină arheologie juridică, publicând Codicele lui Hammurabi, regele Babiloniei.

Acest codice considerat de mai mulți învățați ca cel mai vechi codice cunoscut în zilele noastre, a fost descoperit, sunt abia două ani, în ruinele de la Susa, și a fost tradus întei în limba franceză de d. V. Scheil și apoi în limba germană de d. dr. Hugo Winkler. Colaboratorul nostru d. I. Tanoviceanu, profesor la facultatea de drept din București, spre a putea să facă acest codice cunoscut și juriștilor români, s'a servit de ambele traduceri, atât de cea franceză, cât și de cea germană. În același timp, un avocat român din Austro-Ungaria, d. dr. Aureliu Olteanu, trimițând un studiu interesant asupra acestui codice, în care utilizează cercetările învățaților germani asupra culturii și vieții babilonene, am crezut că este bine să-l publicăm ca o introducere explicativă a Codicelui Hammurabi.

Creдем că cititorii noștri vor aprecia această lucrare de mare importanță, precum și silințele pe cari ni le dăm ca revista *Curierul Judiciar* să fie la înălțimea misiunii sale.

REDAȚIUNEA

SUMAR:

O nouă concepție a dreptului de proprietate a imaginii, de d-l *Vespasian Erbiceanu*;

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Curtea de casație, secția II: *Procurorul g-l al Curții de apel București în cauza lui Ilie Petrescu, liberat pe cauțiune de Camera de punere sub acuzație a Curții apel București*, cu o *Observație* de d-l *I. Tanoviceanu*;

Tribunalul Comercial Ilfov: *Paulo Introini cu Moștenitorii def. H. Weinberg*, cu o *Adnotație* de d-l *I. N. Cesărescu*;

Judecătorii de ocol, pot aplica în afacerile venite înaintea lor, dispozițiile art. 73 Pr. civ., de d-l *Nic. M. Pârvulescu*; Informațiuni.

O nouă concepție a dreptului de proprietate al imaginii

(Urmare) (*)

A doua teorie, referitoare la dreptul asupra imaginii, este preconisată de Dr. *Georg Cohn*, actual rector al Universității din München. El susține că nu este nevoie să se introducă în dreptul civil o dispozițiune specială cu privire la dreptul asupra imaginii, pentru că, din punctul de vedere principal, nici nu se poate spune că ar exista un asemenea drept personal. Ast-fel fiind, nimenea nu

poate pretinde că ar avea un drept de proprietate exclusivă și absolută asupra propriei sale imagini.

Autorul insistă asupra împrejurării că, în multe cazuri, expunerea și răspândirea în public a portretului altuia nu numai că nu-i aduce vre-un desagrument, dar din contră îi poate procura plăcere.

Sunt bine înțeles și cazuri de acelea, în cari vulgarizarea imaginii altuia ar putea da loc la neplăceri, suferinți, ba chiar și nenorociri. Așa ar fi de pildă răspândirea imaginii unei dame onorabile, reprezentată în costume și în atitudine de baletistă, etc. Ei bine, în asemenea cazuri nu se poate zice că s'a violat vre un drept personal asupra imaginii, nu poate fi vorba de recunoașterea și protejarea unui «noū bun juridic necunoscut până acuma»,—ci cel mult de apărarea vechiului drept de onoare și de prestigiu, care, alcătuind unul din elementele esențiale ale personalității omenești, violarea lui poate atrage după sine nu numai o reprimune penală, dar și o acțiune în daune interese.

Legea nu poate fi chemată a lua apărarea persoanelor, a căror imagine a fost reproducă fără consimțământul său chiar contra dorinței lor, de cât numai atunci când o asemenea reproducere ar cuprinde în sine ceva ofensator pentru onoarea, prestigiul și buna lor reputațiune.

Așa dar, după *Cohn*, criteriul de distincțiune între o reproducere permisă a imaginii altuia și alta prohibită, constă în faptul de a se vedea întru cât o asemenea reproducere și publicitate are sau nu caracter ofensator pentru persoana a cărei imagine e reprezentată.

Instanțele judecătorești penale sau civile sunt datoare să examineze în fie care caz dat dacă reproducerea fotografică și expunerea în public a imaginii altuia implică sau nu în sine vre o atingere, sau vre o știrbire a onoarei sale; puțin importantă dacă o asemenea atingere are caracter injurios, batjocoritor, sau simplu numai zeflemitor.

Nu mai acolo unde există ofensa poate avea loc o acțiune în reparațiune. Cuvintul ofensă, observă autorul, trebuie interpretat însă în sens cu totul larg. Trebuie să urmăim în cazul de față exemplul Romanilor, împrumutând de la ei «actio injuriarum», care se acorda «orî de câte ori era vorba de o lipsă de respect intenționată față de persoana altuia» (°).

(°) Veđi *Georg Cohn. Neue Rechtsgüter. Das Recht am eigenen Namen. Das Recht am eigenen Bild*, Berlin, 1902, pag. 38 și urm.

(*) A se vedea *Curierul Judiciar*, No. 10 a. c.

Această părere a fost împărtășită în câte-va rînduri de instanțele judecătorești germane și chiar de Reichsgerichtul berlinez.

Intr'un orașel din Germania, un fotograf amator s'a permis să fotografieze în ascuns imaginea unei dame, tocmai în momentul când ea, aflându-se în costum de baie, vocea să se scalde în mare; în urmă a reprodus imaginea pe cărți poștale, pe cari apoi le-a pus în vânzare. Dama în chestiune, aflând despre aceasta, și procurându-și chiar câte-va cărți poștale cu imaginea ei reprezentată în costum de baie, a reclamat înaintea tribunalului, care, interpretând faptul fotografului ca o insultă gravă, l'a condamnat la șase luni închisoare corecțională.

Tribunalul, în motivele hotărîrii, constată injuria în împrejurarea că cei de al treilea, observînd imaginea, ar putea crede foarte ușor că ea e reprodusă cu consimțimentul damei în chestiune, și că însăși răspîndirea în public a imaginii se face nu contra dorinței ei ⁽¹¹⁾.

III

Calea mijlocie între aceste două teorii o ocupă *teoria a treia*, emisă de curînd de profesorul Kohler, în noua sa lucrare intitulată **Das Eigenbild im Recht**, apărută la Berlin, chiar în anul trecut (1903).

Prin vederile sale originale, opera lui Kohler a deșteptat un viu interes în lumea juridică și de aceea vom insista mai mult asupra ei.

Profesorul Kohler combate cu o mare putere de argumentare în special prima teorie, susținînd că ori-ce pretențiuni de drepturi personale, absolute și exclusive asupra imaginii sunt nejuridice și neîntemeiate. El adoptă multe din ideile teoriei a doua, de și pe de altă parte afirmă că nici această teorie, luată în întregime ei, nu este suficientă.

Prima teorie, zice autorul, confundă și aplică în mod greșit două noțiuni de drept cu totul distincte: noțiunea dreptului personal și noțiunea dreptului nematerial, incorporeal (dreptul de autor). Această confuziune, exclamă dînsul, alcătuește boala cronică a doctrinei actuale despre proprietatea literară și artistică. O asemenea eroare să întâlnește pretutindenea.

Chestiunea dreptului de publicare a scrisorilor misive este rezolvită de asemenea în sensul că acest drept aparține nu destinatarului, care e proprietarul lor, ca materie, ci numai autorului lor, adică celui ce le-a scris, pentru că el singur are asupra lor «dreptul de autor» ⁽¹²⁾.

Greșeala mare a doctrinei actuale constă în ceea ce consideră în genere dreptul de autor ca născut chiar *din momentul apariției* la lumina zilei, sau

(11) Vezi Georg Cohn, *Neue Rechtsgüter*, pag. 50.

(12) Ori cât de înfimă ar fi importanța scrisorilor misive, totuși ele pot conține unele detalii, de la publicarea cărora poate depinde fericirea unei întregi familii. Dar dacă, zice Kohler, publicarea scrisorilor misive, fără permisiunea «autorului» lor, este prohibită, apoi această prohibițiune nu poate dura, precum susțin unii, până după expirarea termenului de 30 ani de la moartea «autorului». E absolut suficient termenul de 5 ani, după trecerea căruia ori-cine poate utiliza precum dorește conținutul scrisorilor misive. După moarte, omul și în special un personaj important, trece în domeniul istoriei.—Vezi Kohler, *opera citată*, pag. 18.

mai bine zis *a compunerii* producției literare sau artistice. O asemenea concepție este eronată. În realitate autorul ori cărei lucrări, fie chiar și științifice, *până la publicare*, n'are asupra ei de cât un drept pur «personal» (*ein Persönlichkeitsrecht*), dreptul de a menținea «secretul» lucrării sale, asemănător dreptului de secret al unei invenții, al unei afaceri sau întreprinderi comerciale oare care. *Dreptul de autor* începe și datează, propriu vorbind numai din momentul publicării producțiunii.

O eroare analoagă se face și în chestiunea dreptului de proprietate al imaginii, când se afirmă că ori-cine are asupra propriei sale imaginii identice același drept, pe care îl are asupra tabloului, sau asupra portretului ce el însăși l-ar desena. În cazul de față, după părerea lui Kohler, se face o mare confuziune, de oare-ce noțiunea dreptului de autor, sau noțiunea dreptului asupra invenției, să aplică într'un domeniu cu totul străin ei.

Dacă eu creez ceva, apoi evident că am tot dreptul să pretind ca aceasta să-mi aparțină numai mie, pentru că eu singur am plămuit-o și am adus-o în lume, fără să iau, fără să împrumut nimic de la omenire. Compozițiile mele originale sunt lucrări, pe cari eu însumi le creez și le dau la lumina zilei, de aceea am dreptul să cer ca proprietatea asupra lor să-mi fie asigurată în mod exclusiv. Același lucru este oare cu imaginea mea exterioară? Să poate zice oare că ea este opera mea, că e produsul propriei mele plămuituri? Evident că nu, pentru că eu nu sunt creatorul figurei mele, a «eului» meu corporal; nu sunt autorul propriei mele aparițiuni în lume. Aceasta, observă cu mult spirit Kohler, s'ar putea spune în cazul extrem despre o damă, care atât de mult s'a fardat pe obraz în cât nu-i mai pofti recunoaște fisionomia ei adevărată. Și chiar atunci chestiunea este foarte problematică.

Dacă este așa atunci nimenea nu poate pretinde că are «un drept de autor» asupra propriei sale imaginii, întocmai după cum nimenea nu poate căpăta un asemenea drept prin posesiunea îndelungată (de 30 ani) a unei opere oare care literare sau artistice.

Cu toate aceste, continuă Kohler, există un drept asupra propriei imaginii, și acest drept își are obirșia în *dreptul de proprietate al personalității* (*Recht an eigener Persönlichkeit; propriété de la personnalité*). Adevărata origine a dreptului asupra propriei imaginii residă deci în însăși *personalitatea omenească*.

Prin noțiunea juridică de «personalitate» nu trebuie să înțelegem concepția subiectivă a cuiva despre propria sa individualitate, despre situația inerentă persoanei sale. Ordinea obiectivă a dreptului, principiile sănătoase de întocmire socială, nu pot ținea seamă de închipuirile individuale, de apucăturile trufașe și pretențioase, de caracterile susceptibile și mofturoase, cari, la cel mai mic și mai inofensiv contact din partea cuiva, se simțesc lezate și strigă cu repulsiune: nu mă atinge! Asemenea naturi nu trebuiesc luate în considerație.

În genere «dreptul de personalitate» nu poate exista de cât cu mari limitățiuni, impuse de necesitățile vieții sociale. Ori-ce incursiune în sfera personalității altuia numai atunci devine ilicită și

nepermisă, când depășește limitele *dreptului de vecinătate* (jus vicinalis sau jus vicinitatis), cu alte cuvinte, când incursiunea nu este justificată de trebuințele relațiilor reciproci dintre oameni, și când nu corespunde scopului și utilității conviețuirii sociale.

Conform principiilor dreptului de vecinătate, nimenea nu poate pretinde a intra în comunitatea socială, fără a se supune pe sine însăși unor anumite înrîuriri din partea semenilor săi, fără a tolera un anumit contact cu aceștia, întocmai după cum nimenea nu se poate sustrage absolut din conviețuirea socială, din marele curent al relațiilor omenești.

Precum drepturile reale sunt ținute prin anumite norme, tot așa și în domeniul dreptului de personalitate trebuie stabilite anumite limite, în afară de care oricine trebuie să tolereze înrîurirea venită din partea semenilor săi. Așa de pildă nimenea nu poate pretinde de a fi interzisă în societate conversația despre persoana sa, pentru că aceasta ar fi în contradicție cu principiile dreptului de vecinătate.

O dată ce omul și-a făcut intrarea sa în mediul social într'un mod oare-care, el fatalmente trebuie să permită curiozitatea legitimă a celorlalți oameni de a se interesa despre el, trebuie, într'o anumită măsură, să se expue aprecierii publice, care bine înțelese nu poate depăși marginile unei aprecieri tolerabile, unei critici raționale și nerăutăcioase. Mofturile și susceptibilitățile nu-și pot avea locul în drept, precum a spus-o aceasta foarte bine tribunalele americane. Naturile iritabile și supărăcioase nu se potrivesc cu o întocmire socială sănătoasă; ordinea legală n'are chemarea a menaja asemenea naturi; ele nu pot reclama protecțiune de la lege.

Aceasta decurge în mod inevitabil din marele adevăr că dezvoltarea evolutivă a vieții sociale e întemeiată pe întreținerea permanentă a relațiilor omenești, pe continua frecare și ciocnire a intereselor individuale, iar nici de cum pe izolarea și refugiarea fie-cărui în sfera propriei sale individualități.

Știința dreptului nu este căzută din cer, din sferele abstracte. Din contră, ea e un produs organic al procesului de evoluție socială și este destinată tocmai de a întreține și stimula continua dezvoltare a relațiilor omenești. De aceea trebuie respinse, ca absolut eronate și nesănătoase, orî-ce concepții doctrinare care tind a rupe legătura organică și intrinsecă a dreptului cu marele curent al relațiilor omenești, transformând cu chipul acesta dreptul într'un fel de preparat farmaceutic.

Dacă este așa, dacă dreptul asupra imaginii rezidă în însăși personalitatea omenească, atunci evident că acest drept are un caracter *eminamente social* și nu poate exista de cât într'un cadru foarte restrâns.

Reproducerea sau reprezentarea imaginii cuiva numai atunci poate fi interzisă, când nu e justificată de necesitățile conviețuirii sociale, când nu corespunde utilității relațiilor omenești, sau cu alte cuvinte, când nu este aprobată de principiile dreptului de vecinătate. Un lucru nu se poate tăgădui, observă autorul: omenirea are dreptul să pretindă de a cunoaște fisionomiile persoanelor

marcante, a persoanelor cari s'au pus în relief pe arena socială și au atras asupra lor atenția publică. Orî cine poate dori să aibă deplină cunoștință despre figura persoanei, care în timpul de față se află în capul statului, sau care exercită o însemnată înrîurire asupra dezvoltării științelor și a artelor.

Această pretenție este foarte justă și nu poate atinge într'un nimic dreptul de personalitate. În această privință însă trebuie stabilite anumite limite.

Publicitatea și răspândirea imaginii unor asemenea persoane poate fi permisă numai atunci, când urmărește un scop social rațional, când tinde a satisface niște necesități reale și onorabile a publicului. Acolo unde aceasta nu există, unde exhibițiunea și vulgarizarea imaginii altuia urmărește un scop scandalos, sau tinde a pricinui numai desăgramente, atunci bine înțeles apare dreptul de personalitate în toată vigoarea lui, prohibind cu stricteță o asemenea utilizare a imaginii.

Ast-fel nu poate fi permisă reprezentarea imaginii altuia într'un mod necuviincios oare care, precum ar fi de pildă în cămașă, în pielea goală, sau pe când să scaldă, etc.

Reproducerea și exhibițiunea imaginii persoanelor notabile, sau a persoanelor acelora cari din o cauză oare care au stărnit curiozitatea publicului, au devenit obiectul conversației generale, nu poate avea loc de cât sub următoarele condițiuni.

Nimenea n'are dreptul să reprezinte imaginea altuia, de cât în modul și în situația obișnuită, în care el se prezintă în viața socială. Așa de pildă este permisă reprezentarea unui orator parlamentar, stând la tribună; nu poate fi însă îngăduită reprezentarea aceluiaș orator îmbrăcat în costum de acrobat; sau reprezentarea unei dame caritabile oare care în costum de baletistă.

E permisă reprezentarea unui magistrat distins îmbrăcat în togă și având atitudine de judecător; nu poate fi permisă însă reprezentarea aceluiaș magistrat, stând la masa verde cu cărțile de joc în mâni.

În Franța cu drept cuvânt a fost interzisă exhibițiunea tabloului, care reprezenta pe Alexandru Dumas în costum și în atitudine de vânzător de piață. Portrete de asemenea natură conțin în sine elemente de vădită *ridicularizare* și *injurie*, deci pot fi socotite că ating personalitatea celui reprezentat.

Un tablou care ar reprezenta pe cutare financiar, pe cutare bancher sau pe directorul unei instituțiuni de credit în compania unor escroci sau samșari, ar exprima o vădită ofensă adusă onoarei persoanei reprezentate. Acelaș lucru se poate spune despre un portret, care ar reprezenta pe o damă onorabilă într'un local de café-chantant.

Sunt însă casuri, cari de și n'ar putea fi interpretate ca o atingere directă adusă onoarei, cu toate aceste tabloul este de așa natură, în cât poate arunca oare care umbră nefavorabilă asupra persoanei inchipuite în el. Așa de pildă în timpul nostru fabricanții și manufacturiștii își permit adese ori de a reprezenta, în scopuri de reclamă, pe mărfurile lor figura cutărei sau cutărei persoane. Un magazin de confecțiune pentru dame își permite a expune, ca reclamă, în vitrină tablouri reprezentând imaginea cutărei dame, renumite prin frumu-

seja corpului ei, purtând o pălărie saŭ o tualetă, ultima creațiune a modei, asupra căroră voește a atrage atențiunea publicului.

Reclama in sine însăși evident că nu cuprinde nimic desonorător și suspicios, cu toate aceste reprezentarea și expunerea publică a tipului unei persoane, numai în scop de a face reclamă mărfurilor, nu poate fi îngăduită, fără prealabila ei învoire.

Femeile și în genere persoanele, cari n'au apărut de loc pe arena socială, de regulă nu pot fi reprezentate în public, fără consimțimentul lor.

Vespasian Erbiceanu

(Sfârșitul în No. viitor)

Magistrat, Iași.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secțiia II

Audiența de la 22 Ianuarie 1904

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Procurorul G-I al Curții de apel București în cauza lui Ilie Petrescu liberat pe cauțiune de Camera de punere sub acuzare a Curții apel București

Liberare provisorie. — Acusat trimis de Camera de punere sub acuzare în judecata Curții cu jurați. — Cerere de liberare provisorie făcută de acusat. — Nefuncționarea Curții cu jurați în acel moment. — Competință. — Dacă Camera de punere sub acuzare este competentă a se pronunța asupra cererei. — (Art. 117 și 120 din Pr. penală ast-fel cum au fost modificate prin legea de la 15 Martie 1902 asupra libertății individuale).

Camera de punere sub acuzare este competentă să judece cererea de liberare provisorie făcută de un acusat, chiar dacă Camera de punere sub acuzare s'a desezisat de afacere prin trimiterea aceluia acusat înaintea Curței cu jurați, dacă acea Curte nu funcționează în momentul când acusatul face cererea sa de punere în libertate.

Decisiunea 66/904. — Respins recursul făcut de Procurorul G-I al Curții de apel București în contra decisiunii Camerei de punere sub acuzare a acelei Curți cu No. 264/903, dată în cauza lui Ilie Petrescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. C. Ștefănescu;

Pe d-nii avocați Cernea, Mihăescu și C. Kivu în combaterea recursului;

Pe d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

I. «Violarea art. 117 din Pr. crim. și greșită aplicare a dispozițiilor art. 120 din Pr. crim. prin faptul că onor Cameră de punere sub acuzare din București prin decisiunea No. 278 din 23 Decembrie 1903 a dispus liberarea provisorie a acusatului Ilie Petrescu cu cauțiunea de una mie lei, crima de incendiu, în care este acuzat, fiind pendinte d'inaintea Curței cu jurați din jud. Vlașca.

«Art. 117 din Pr. crim. zice: «Liberarea provisorie a unui prevenit sau acuzat se poate cere în ori-ce materie și în ori-ce stare a procesului, instanței d'inaintea căreia afacerea este pendinte: la judecătura de instrucție, la Tribunal, la Curte și chiar la Curtea cu jurați, când aceasta va funcționa etc.»

«In specie, acuzatul Ilie Petrescu, prin decisiia Camerei de punere sub acuzare No. 264 din 5 Decembrie 1903 este trimis în judecata Curții cu jurați din jud. Vlașca, pentru crima de incendiu, afacerea dar se găsește înaintea acelei instanțe de judecată;

«Că conform dispozițiilor art. 117 din Pr. crim. cererea de

punere în libertate provisorie nu se poate face de cât instanței d'inaintea căreia afacerea este pendinte, iar nu la Camera de punere sub acuzare, desezisată de această afacere.

«Prin urmare, onor Cameră de punere sub acuzare prin decisiunea No. 278 din 23 Decembrie 1903, admitând cererea acusatului Ilie Petrescu, de a fi pus în libertate provisorie cu cauțiunea de 1000 lei, a violat în mod vădit dispozițiunile art. 117 din Pr. criminală».

II. «Că deși onor Cameră de punere sub acuzare prin menționata decizie și motivează competența sa pe întreaga economie a legii asupra libertății individuale, pe împrejurarea că Curtea cu jurați nu funcționează și pe interpretarea dispozițiilor art. 120 din Pr. crim., totuși regulele pe procedură criminală sunt de drept strict, ele dar nu pot fi întinse prin a fortiori, nici aplicate prin analogie;

«Că atunci când legiuitorul a zis că liberarea provisorie să se poată cere și înaintea Curții cu jurați, a ținut socoteală că această instanță nu funcționează permanent ci periodic, și a spus-o clar «atunci când aceasta va funcționa»; atât a voit legiuitorul să acorde, menținând principiul general că atari cereri nu se pot face de cât instanței d'inaintea căreia afacerea este pendinte.

«Că legiuitorul prin dispozițiunile alin. II de sub art. 120 din Pr. crim. a prevăzut numai facultatea pentru Camera de punere sub acuzare, desezisată de afacere, de a aresta pe un acuzat în intervalul de la pronunțarea decisiunii de trimetere în judecată și până la ziua cercetării procesului dinaintea juraților, aceasta după cererea Ministerului public, fără a zice nimic despre liberarea provisorie. A întinde această dispozițiune și la punere în libertate provisorie este a face o greșită aplicare a acestui text de lege creat de legiuitor în unicul scop de a se putea asigura societatea de un criminal ce dă dovezi sau lasă a se naște bândudii că ar putea dispărea în intervalul trimeterei în judecată și ziua cercetării procesului, atunci când cu ocaziunea trimeterei în judecată nu s'a ordonat și arestarea lui».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care se constată că prin decisiia Camerei de punere sub acuzare a Curții de apel din București cu No. 264 din 5 Decembrie 1903, Ilie Petrescu a fost trimis în judecata Curții cu jurați din Vlașca pentru a răspunde de crima de incendiu;

Că la 22 Decembrie, acelaș an, pe când Curtea cu jurați nu funcționa, Ilie Petrescu depunând suma de una mie lei, a cerut de la Camera de punere sub acuzare liberarea sa provisorie, și Camera, prin decisiunea sa supusă azi recursului, l'a liberat pe cauțiune în virtutea art. 117 din legea de la 15 Martie 1902 asupra libertății provisorie;

Că în contra acestei decisiuni, Procurorul general al Curții de apel din București a introdus recursul de față;

Având în vedere art. 117 pin Pr. pen. ast-fel cum a fost modificat prin legea de la 15 Martie 1902, după care liberarea provisorie se va putea cere, în ori-ce materie și în ori-ce stare a procesului, instanței dinaintea căreia afacerea este pendinte, și chiar la Curtea cu jurați când aceasta va funcționa;

Considerând dar că cestiunea, ce Curtea este chemată azi a rezolva, este aceea de a se ști la ce instanță acusatul trimis în judecata Curții cu jurați are a cere liberarea sa provisorie, când această Curte nu funcționează;

Considerând că prin art. 120 din această lege de la 15 Martie 1902 se prevede că atunci când acusatul va fi fost pus sau lăsat în libertate, Camera de punere sub acuzare va putea în urmă, până la ziua cercetării procesului dinaintea juraților, ordona arestarea lui, după cererea ministerului public;

Că dar, din acest articol, rezultă implicit că pentru acasații ce sunt deja trimiși în judecata Curții cu jurați, Camera de punere sub acuzare este încă competentă a se pronunța asupra eliberării lor provisorie, când Curtea cu jurați nu funcționează. căci într'o asemenea ipotesă nu există nici o rațiune logică, pentru ca Camera de punere sub acuzare să fie competentă de a se pronunța numai asupra arestării acusaților, iar nu și asupra cererii lor de punere în libertate provisorie, mai ales când legea stabilește în principiu că densii

se poate folosi de acest drept în ori-ce stare a procesului ;

Considerând că a se da o altă interpretare acestui articol și a se susține că printr'ensul nu se vorbește de cât de arestarea acusaților lăsați liberi, este a nesocoti întreaga economie a legii asupra libertății individuale care acordă în mod așa de larg libertatea provisorie chiar și în materie de crimă, principii ce nu există în vechiul Cod de pr. penală ;

Că afară de aceasta, a nu acorda Camerei de punere sub acuzare competența de a se pronunța asupra cererilor de liberare provisorie făcute de acușaii trimiși în judecata Curților cu jurați când aceste Curți nu funcționează, este a face ca în multe cazuri, sus citatul art. 117 să nu 'și poată avea aplicare, iar principiul liberării provisorie să devină iluzoriu, ceea-ce nu a putut intra în prevederile legii din 15 Martie 1902, întru cât legile sunt făcute ca să aibă o aplicare și un efect real în toate dispozițiile lor ;

Considerând dar că, acestea fiind principiile ce guvernă materia, cu drept cuvânt Camera de punere sub acuzare s'a declarat competentă și a judecat cererea de punere în libertate provisoriu a acusatului Ilie Petrescu, ce se găsea trimis înaintea Curții cu jurați, în timpul când această Curtea nu funcționa ;

Că procedând ast-fel, departe de a fi violat art. 117 din procedura penală și a fi făcut o greșită aplicare a art. 120 din aceiași lege, din contră, a dat o bună interpretare acestor texte de lege. și deci motivele de casare invocate de Procurorul general al Curții de apel din București, în recursul de față au a fi respinse ca neîntemeiate ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Observațiune.—Cred că Inalta Curte de ca-sațiune a făcut o bună aplicare a legii și că teoria susținută de Parchetul Curții este neîntemeiată.

Singurul argument serios, care ar milita în favoarea părerei Parchetului, este că, *in regulă*, o instanță odată ce a pronunțat hotărîrea definitivă, este desvestită de afacere. Dar această regulă nu este absolută. În materie civilă, o Curte de apel, de și a dat hotărîrea definitivă, care hotărîre conform legii este executorie, are totuși dreptul să suspende, după cererea părții, și cu condițiunile prevăzute de lege, executarea decisiunii pe care o pronunțase.

Și chiar în materia noastră, art. 120 Pr. penală spune clar că, de și Camera de punere sub acuzare ar fi desvestită de afacere, are totuși dreptul de a aresta pe acusat în intervalul de la pronunțarea decisiunii de trimetere în judecată, până la ziua judecării procesului de jurați.

Prin urmare, regula nu e constantă, de și e dictată de cea mai riguroasă logică.

Parchetul pretinde însă că regula suferă excepțiune în contra acusatului, dar nu și în favoarea sa, în sensul acesta că se poate aresta acusatul de Camera de punere sub acuzare și după darea decisiunii de trimitere, însă nu se poate libera de Cameră, dacă el este arestat.

A susține o ast-fel de teorie este a nu ține seamă de spiritul de care e animată întreaga noastră legislațiune penală, care nu numai că nu ține cumpănă dreaptă între acușai și socie-

tatea care'i acasă, dar chiar de la primele articole ale Codicelui penal (art. 2) până la cele din urmă ale Procedurii penale, favorisează pe infractor contra societății. Nu se va găsi un singur articol în toată legislațiunea noastră penală, în care acusatul să fie obișduit de legiutor, dându-i-se mai puține drepturi de cât Ministerului public.

Dar mai cu seamă nu e admisibilă această teorie față cu legiutorul din 15 Martie 1902, care se știe de ce idei ultraclasice penale a fost animat. Aceste idei, eū adept al școalei pozitiviste, le am combătut cu multă asprime, însă ca interpret al legii nu 'mī este permis să le nesocotesc. Pot să nu am ideile penale ale d-lui C. Stoicescu; suntem chiar la antipodī în această privință; însă fiind că d-l Stoicescu face de-o-cam-dată legile, sunt dator să le interpret în sensul ideilor sale.

Ast-fel fiind, nu pot admite ca legiutorul din 15 Martie 1902, care lupta pentru libertatea individuală și voia să stabilească egalitatea între acuzare și apărare, ar fi stabilit pe de altă parte o inegalitate irațională între aceste două elemente.

În zadar pretinde Parchetul că legiutorul din 1902 permițând Camerei de punere sub acuzare punerea în libertate provisorie, după darea decisiunii, a făcut aceasta în unicul scop de a asigura societatea contra unui criminal care ar putea să dispară. Dacă legiutorul a avut gîndul de a apăra societatea contra infractorului, el nu se putea și nu s'a gîndit să apere și pe individul pe care nu-l crede periculos în contra unei de-tențiuni preventive inutile. Că ar fi fost mai bine ca legiutorul să fi spus aceasta expres, lucrul e incontestabil, însă interpretul are datoria, ca, inspirându-se de gîndul legiutorului, să completeze lacunele legii.

Acest lucru îl face Inalta Curte de casație, și de aceea cred că decisiunea sa, din 22 Ianuarie 1904, ce publicăm astăzi, face o bună aplicațiune a legii.

I. Tanoviceanu

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Audiența de la 22 Ianuarie 1904

Președenția D-lui Th. POPESCU-CUDALBU, Președinte

Paulo Introini cu Moștenitorii def. H. Veinberg

Sentiința No. 85

Verificare de scripte.— Când are loc.—Actele asupra cărora se poate ordona verificarea.—Dacă art. 162 Pr. civ., este limitativ.—(Art. 62 și 162 din Pr. civ.).

Casurile de verificare de scripte prevăzute de art. 162 din Pr. civ., sunt limitative și nu se pot întinde prin analogie la alte cazuri; așa, verificarea de scripte nu se poate ordona de cât în cazul când un act sub semnătură privată opus unei părți ca emanând de la dînsa saū de la autorul ei, aceasta 'l defaimă în falș. Prin urmare nu

e loc la verificare de scripte atunci când se pretinde că semnătura pusă pe un act de procedură,—cum ar fi cererea de perimare—, prin care se leagă o instanță sau se solicită o măsură oare-care,—cum ar fi fixarea unui termen—, nu ar fi a persoanei care a semnat acel act. Pentru asemenea acte, sancțiunea este prevăzută de art. 69 din Pr. civilă.

S'au ascultat din partea reclamantului Paulo Introini d-l avocat A. Ștern, iar din partea defendore d-l avocat D. Rădulescu.

Tribunalul deliberând, și

Având în vedere cererea făcută de d-l avocat A. Ștern ca reprezentant al d-lui Paulo Introini, de a se reveni asupra dispozițiilor luate prin jurnalul No. 14912 din 18 Decembrie 1903;

Având în vedere că prin sus zisul jurnal, după cererea moștenitorilor defunctului Heinrich Weinberg, s'a ordonat a se procede la verificarea semnăturii «Adolphe Ștern», pusă pe petiția de perimare înregistrată la No. 20941/903; pe motiv că nu e semnătura proprie a d-lui adv. Adolphe Ștern, ci a altei persoane;

Având în vedere susținerile părților și concluziile d-lui procuror;

Considerând, în drept, că, după cum rezultă din spiritul legii și din întreaga ei economie, verificarea de scripte numai atunci poate avea loc, când un act sub semnătură privată opus cu ocazia unui proces părții de la care se pretinde că emană sau autorul ei, a acesta declară, în primul cas, în mod categoric, că semnătura sa scrierea,—ori și una și alta—nu e a sa. sau—în al doilea cas—că nu recunoaște pur și simplu scrierea sa semnătura;—și rațiunea este ușor de înțeles, pentru că numai partea căreia i se atribue actul, este în măsură de a și da socoteala dacă scrierea ce i se prezintă este sau nu a sa proprie;—o dovadă categorică, că aceasta a fost intențiunea legiuitorului, când printre mijloacele pregătitoare pentru soluțiunea unui proces, a admis și verificarea de scripte, sunt termenii destul de lămuriiți ai art. 162 proc. civilă: «Când un act înfățișat și folositor pentru hotărârea pricinii»; și mai departe, ultimul alineat «Partea căreia i se opune actul etc. »;

Considerând că a întinde mai departe această măsură pregătitoare, a o aplica prin analogie la alte cazuri de cât acelea vizate de legiuitor, a fi a se deschide câmp larg șicanei și mijloacelor de străgănire de tot soiul, căci ori-ce petițiune sau act de procedură care ar tinde la legarea unei instanțe sau o măsură oare-care, ar trebui să treacă prin acest purgatoriu, pe cât de complicat, pe atât de dăunător prin temporizarea ce ar putea provoca;

Considerând că în ce privește actele de procedură, cererile introduse în justiție, fie pentru legarea unei instanțe, fie pentru solicitarea unei măsuri oare-care, legiuitorul s'a preocupat în alt capitol, anume la cap. II «Despre cereri, ordonanțe prezidențiale, și citații».—și aci găsim art. 69 Proc. civilă care prevede sancțiunea pentru indicațiunile esențiale ce trebuie să conțină o cerere adresată justiției; cu privire la cererile de asemenea natură, cum e și aceia referitoare la cazul ce ne preocupă, alte reguli de observat și altă sancțiune nu există de cât aceia prevăzută la art. 69 citat;

Că din momentul ce partea intimată nu înțelege a imputa părții care a făcut cererea de perimare omisiunea verii-uneia din indicațiunile prescrise de lege pentru validitatea cererii, nu poate fi vorba de cazul art. 69 proc. civilă: de asemenea de verificarea de scripte nu poate fi vorba, întru cât partea căreia i se atribue actul, a declarat formal că semnătura este a sa proprie;

Că așa fiind, cererea făcută de moștenitorii defunctului Heinrich Weinberg nu poate fi admisă, și prin urmare, tribunalul cată a reveni asupra jurnalului cu No. 14912/903;

Pentru aceste motive, tribunalul, în neunire cu con-

cluziile puse de d-l avocat G. G. Mironescu, ca reprezentant al Ministerului public;

Revine asupra jurnalului No. 14912 din 10 Decembrie 1903, și respinge cererea făcută de Moștenitorii def. H. Weinberg, de a se procede la verificarea semnăturii «Adolf Ștern», pusă pe cererea de perimare

iar în fond, admite cererea reclamantei și declară perimat apelul făcut de Moșt. def. Heinrich Weinberg etc.

(ss) Cudalbu, I. Ionescu-Dolj, C. A. Robescu.

Grefier (s) C. Ștefănescu.

A dnotație.—Speța asupra căreia tribunalul de comerț a fost chemat a se pronunța este următoarea: S'a făcut o cerere de perimare. Cererea a fost semnată de avocatul părții, care avea procură în regulă. În instanță s'a contestat semnătura reprezentantului părții și s'a cerut verificare de scripte. Tribunalul a admis, la 16 Decembrie 1903, verificarea de scripte, și în ziua de 22 Ianuarie 1904, s'a cerut revenirea asupra jurnalului ce admisesese verificarea. Prin hotărârea ce publicăm mai sus, tribunalul a revenit, cu drept cuvânt, asupra aceluși jurnal.

Să discutăm puțin cestiunea.

Ce este o verificare de scripte? Se prezintă un act înaintea tribunalului, cu care se tinde la dovedirea unui lucru în contra persoanei de la care se pretinde că emană actul, de exemplu: un înscris, un contract sub semnătură privată, etc.; sau, se prezintă un act ce emană de la autorul persoanei în contra căreia voesce a se face dovadă, și atunci în primul cas se contestă scrierea sa subscrierea, ori și una și alta, cum zice tribunalul, iar în al doilea cas se tăgăduște scrierea sa subscrierea. În ambele cazuri, tribunalul ordonă o verificare de scripte prin experți, sau procede el însuși la verificare, după împrejurări. Dar și într'un caz și în altul, cine este în drept să se prevaleze de nulitatea actului? Fără îndoială că partea căreia se opune actul ca emanând de la dânsa sa sau de la autorul său. Acesta este un punct necontestat, pentru că numai această parte are interes și este în pozițiune să cunoască dacă actul este al său, ori emană de la autorul său. Și atunci când tribunalul ordonă sau procede la verificare de scripte, nu face de cât să controleze spusele părții ce defaimă actul, spre a se convinge întru cât este adevărată pretențiunea sa.

Cu alte vorbe, *verificarea de scripte este controlarea unei afirmațiuni făcute de o parte în justiție, cu care tinde a se apăra în contra unor pretenții.* Prin urmare, verificarea de scripte, presupune un proces, instanța deja legată, fondul desbătut, și numai când e vorba să se facă dovada, se defaimă actul cu care se face acea

dovadă. Și atunci întrebarea este: în afară de proces, sau mai bine, în afară de producerea dovezilor într'o pretențiune oare-care, se poate presupune o verificare de scripte? Eu cred că nu, și iată pentru ce: mai întâi, după cum spune foarte bine și Tribunalul, cazurile prevăzute de art. 162 din Procedura civilă sunt limitative; ele nu se pot întinde prin analogie la alte cazuri neprevăzute de lege. Dar, în afară de aceasta, dacă am admite că verificarea de scripte se poate aplica și actelor de procedură care leagă instanța, cum ar fi o opoziție, un apel, o perimare, etc., atunci, pe lângă faptul remarcat de tribunal, că verificarea de scripte ar deveni o măsură de șicană în mâna părților, dar nu ar duce la nici un rezultat practic; și iată de ce: să presupunem că este vorba de o opoziție sau de o cerere de perimare, cum este în speță, și că se tăgăduiește semnătura de pe acea cerere ca nefiind a celui în drept, și tribunalul ordonă verificarea de scripte, iar expertul, având acte de comparație, decide, nu că semnătura nu este a părții, fiind-că aceasta nu o poate afirma, de oare-ce el nu e chemat să spue a cui este semnătura, fapt ce ar fi imposibil, ci numai dacă semnătura de pe actul defaimat se aseamănă sau nu cu semnătura de pe actele de comparație. Și când am presupune că expertul a găsit că nu e asemănare între o semnătură și alta, ce se va întâmpla? Tribunalul va deduce de aci că cererea nu e semnată de parte și o va anula? Dar pe ce se va baza tribunalul ca să ia o asemenea hotărîre? Pe expertiză nu se poate baza, fiind-că expertul nu spune și nici poate să spue că semnătura nu este a părții care a făcut cererea de perimare, sau de opoziție. De altă parte, acel căruia se tăgăduiește semnătura poate foarte bine să spună: este adevărat că semnătura de pe cererea de perimare, nu seamănă cu semnătura mea ordinară, dar aceasta a fost o fantasmă a mea, ca în acel moment să semnez alt-fel de cât ca de ordinar, și nimeni nu poate pretinde că eu sunt decăzut din drepturile mele pentru că am avut această fantasmă, și nici cererea mea nu poate fi anulată pentru aceasta, fiind-că ceea-ce cere legiuitorul este ca petiția să conțină numele și pronumele meu, iar nici de cum să fie o semnătură a mea, pe care sub pedeapsă de nulitate să nu o pot schimba (art. 69 Pr. civ.).

Față de un asemenea limbaj juridic, ce va face tribunalul? Din două una: sau va trece peste expertisă, și luând de bună declarația părții, va da curs cererei, și atunci la ce folos admiterea expertizei; sau, pentru ca să poată ajunge la anularea cererei, va ordona o anchetă cu marturi pentru a se dovedi că în momentul când

se punea pe cerere semnătura părții, nu era dânsa care semna nici împuternicitul său, ci o terță persoană care nu avea acest drept. Și atunci, dacă o asemenea teorie s'ar admite vre-odată, n'ar exista proces, unde să nu avem cel puțin trei expertize cu cel puțin trei cercetări de marturi; căci, să nu ne sfîim de a o spune, ca am începe cu aceste verificări de la petiția introductivă de instanță, și atunci, cum observă cu drept cuvânt tribunalul, unde am ajunge, unde ne-am opri?

Afară de aceasta, cum ar fi posibilă o verificare de scripte, când cererea s'ar face prin telegramă?

De aceea, credem că n'a putut să intre în intențiunea legiuitorului că asemenea măsuri pregătitoare și preparatorii, ca verificarea de scripte, s'ar putea acorda în alte cazuri de cât în acele prevăzute de art. 162 din Pr. civilă. Și aceasta este cu atât mai adevărat cu cât atât art. 195 din Pr. francesă, cât și art. 23 din Pr. geneveză din 1819, de unde s'a copiat articolul nostru 162, vorbesc de *defendorul* care tăgăduiește semnătura atribuită lui: *si le défendeur dénie*, etc.; de unde rezultă că este vorba de un proces în care celui chemat în judecată i se opune un act pe care acesta l' defaimă, tăgăduind semnătura ca ne fiind a sa proprie. Or, în speța judecată de tribunal, defendorul nu tăgăduia semnătura sa, cum prevede legea, ci tăgăduia semnătura reclamantului, ca și cum ar fi știut el că reclamantul nu semnase cererea de perimare, și și propunea prin verificare, să facă o dovadă negativă, inadmisibilă în drept. De aceea, sunt complet de părerea tribunalului, care a făcut foarte bine de a revenit asupra jurnalului prin care admisesese o asemenea măsură. (*)

I. N. Cesărescu

Judecătorii de ocol, pot aplica în afacerile venite înaintea lor, dispozițiunile art. 73 Proc. civ.

După dispozițiunile art. 73 din Codul de procedură civilă, «Nici o citațiune nu se poate da părților în zilele de sărbători legiuite, afară de casuri grabnice, după incuviințarea presidentului».

Dispozițiunile acestui text de lege, vor putea să fie aplicate și de judecătorii de ocol în principlele venite înaintea lor?

Iată o întrebare simplă, a căreia deslegare însă nu o vom găsi direct, nici în procedura civilă și nici în legea organică a judecătoriiilor de pace. Ce va trebui să decidem, deci, în această privință?

Cum spuneam mai sus, în legea judecătoriiilor de pace nu se spune nimic relativ la chestiunea

(*) Vezi și Bulet. Cas. 1896, pag. 1258.

aceasta. De aci, unii au ajuns la concluziunea că, dispozițiunile articolului sus citat nu pot fi aplicate și în pricinile venite înaintea judecătorilor de pace. În sprijinul unei asemenea deciziuni se invoacă, în primul rând, dispozițiunile finale ale articolului 740 din procedura civilă, după care: «*Actuala lege a judecătorilor de pace rămâne în vigoare până la nouă dispoziții*», iar în al doilea rând, că prohibițiunea articolului 73 nu poate avea aceeași rațiune de a fi, pentru pricinile de la judecătorii de ocol, de oare-ce aceste instanțe putând judeca chiar Duminicele și sărbătorile, conform articolului 86 din legea acestora, cu atât mai mult actele de procedură, ce pregătesc rezolvarea pricinii se pot îndeplini în acele zile.

De la început știu să declar, că considerațiunile invocate mai sus, nu sunt nici de cum temeinice și nu pot sta în picioare la cea mai mică analiză a lor.

Intr'adevăr, de și este foarte adevărat că, prin modificarea procedurii civile, nu s'a adus nici o schimbare legii judecătorilor de ocoale, însă nu este iarăși mai puțin adevărat că procedura civilă, ca o lege generală, urmează a-și avea aplicarea ei, ori de câte ori legea specială a judecătorilor tace asupra unei chestiuni de procedură.

Atât de adevărat este acest lucru în cât, deși în această lege a judecătorilor de ocoale, nu se vorbește nimic despre rezoluțiunea ce are s'o ia judecătorul, atunci când din doi părți sau reclamanți lipsește unul, totuși nimeni nu s'a gândit vre-o dată că el, judecătorul, nu va putea usa în această împrejurare de dispozițiunile articolului 151 din Procedura civilă.

Prin urmare, dacă lucrurile stau așa, argumentul că legea de procedură civilă nu se aplică și la judecătorii de ocol, urmează a fi înlăturat, rămânând ca bun din el numai faptul că dispozițiunile procedurii civile contrare unor dispozițiuni din legea judecătorilor de ocol, sau speciale tribunalelor și Curților, nu-și vor avea aplicarea lor și înaintea judecătorilor de pace.

Cât privește cel d'al doilea argument, basat pe dispozițiunile articolului 86 din legea organică a acestora, iarăși nu mi se pare fundat.

Acest articol 86, din contră, nu e tocmai în favorul părerei contrarii, el mergând într'o deplină armonie cu articolul 73 din Procedura civilă. Intr'adevăr, ce decide acest articol? Nimic mai mult de cât, că judecătorii de ocol vor putea ține ședință și în zilele de sărbători: „*In cas de mare urgență și când ar fi pericol în întârziere*“.

Prin urmare, faptul acesta este cu totul lăsat la facultatea judecătorilor cari vor fi suverani apreciatori, întru a decide ținerea unei ședințe în zi de duminică sau sărbătoare.

Aceeași facultate suverană o proclamă însă și articolul 73 din Procedura civilă, atunci când permite darea unei citațiuni în zi de sărbătoare, cu încuviințarea presidentului tribunalului, când ar fi un cas grabnic. Iată, deci, că ambele aceste articole sunt în perfectă armonie unul cu altul, amândouă prescriind ce-va facultativ iar nu obligatoriu.

Așa fiind, de ce nu s'ar putea aplica articolul 73 și judecătorilor de ocoale? Eu unul, nu văd nici o împedicare în această privință și de aceea conchid că el se poate și trebuie aplicat ori de câte ori aplicarea lui va fi evidentă.

1904, Ianuarie 21

Nic. M. Pârvulescu
Magistrat, Ploestii

INFORMAȚIUNI

Miercuri 11 Februarie curent d-nul Ion Poenaru-Bordea vice-președintele camerei, a depus în Camera deputaților un proiect de lege din inițiativă parlamentară, relativ la adăugirea a trei aliniate la art. 55 din legea de organizare judecătorească din anul 1890.

Acest proiect de lege este privitor la pozițiunea Primului grefier a Grefierilor de secțiuni, și a Șefilor de birou de la Curtea de casație cărora, de și legea de organizare le cere anumite condițiuni de admisibilitate în aceste funcțiuni, totuși s'a omis de legiuitorul din 1890 de a'î asimila cu magistrații în grad potrivit cu condițiunile ce li se cere la numire cum și de a li se ține seama de stagiul ce fac în aceste funcțiuni.

Prin legiferarea desideratelor cuprinse în acest proiect se va îndrepta o omisiune făcută prin legea din 1890, și în același timp se face un act de dreptate acestor funcționari cari încă de la punerea în aplicare a legii de organizare judecătorească au semnalat în nenumărate rânduri, celor în drept, omisiunea ce exista în lege în privința lor.

Îndată ce ne vom procura proiectul de lege și expunerea de motive ce l'însoțește, vom căuta al împărtăși cititorilor noștri, din preună cu o dare de seamă mai detaliată.

* * *

Revista di Diritto Commerciale, Industriale e Maritimo este titlul unei reviste ce apare la Milano sub direcțiunea celebrilor profesori Vivante și Sraffa.

Această revistă apare la două luni o dată, cuprinde și doctrină și jurisprudență.

Italia este una din țările cele mai bogate în reviste juridice, aceasta însă, grație materiilor variate ce conține ca și a importanței acestor materii, este menită să devină cea mai apreciată din reviste.

Fie-care număr conținând aproape 200 pagini este împărțit în două părți. În prima parte se găsesc monografiile asupra diferitelor chestiuni mai interesante și la ordinea zilei; iar în partea a doua se găsesc jurisprudența comercială cea mai recentă.

Cu numărul din 1 Februarie 1904, am început a distribui Tabla de materii a «Curierului Judiciar» pe anul trecut 1903, numai acelora cari se vor găsi la curent cu plata abonamentelor. Deci, rugăm cu insistență a ni se trimite achitarea sumelor datorite, prin mandat poștal, direct la Administrație, numai pe adresa d-lui Codreanu, sau a se plăti la prezentarea încasatorilor noștri autorizați: M. Herișescu pentru Capitală și I. Riveanu pentru provincie, singurii în drept de a primi și elibera chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului «Curierul Judiciar».